

**PROGRAM STROKOVNEGA IZPITA
ZA STROKOVNE SODELAVCE
NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA**

Ljubljana, avgust 2024

Na podlagi Pravilnika o strokovnem izpitu za strokovne sodelavce na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 74/22) Socialna zbornica Slovenije določi program strokovnega izpita za strokovne sodelavce na področju socialnega varstva (v nadaljevanju: strokovni izpit), ki vsebuje podrobnejše vsebine strokovnega izpita.

Za iskanje pravnih virov je priporočljiva spletna stran Pravno-informacijskega sistema Republike Slovenije (www.pisrs.si). Na navedeni spletni strani so dostopna neuradno prečiščena besedila pravnih predpisov, ki predstavljajo ustrezno gradivo za pripravo na strokovni izpit.

A. Pisna naloga

Pisni del strokovnega izpita obsega izdelavo naloge iz vsebin programa strokovnega izpita.

Pred začetkom pisnega dela strokovnega izpita strokovni delavec strokovne službe zbornice ugotovi istovetnost kandidatov na podlagi osebnega dokumenta, jim izroči naloge, pojasni navodila in navede pripomočke, ki jih lahko uporabljajo.

V primeru, da se kandidat pri pisanju naloge ne ravna po navodilih, ga strokovni delavec, ki spremlja pisni izpit, opomni. Če kandidat opomina ne upošteva, strokovni delavec o tem napravi uradni zaznamek in šteje se, da je kandidat pisni del opravil neuspešno.

Uspeh kandidata pri pisnem delu strokovnega izpita oceni izpitna komisija z oceno »uspešno« ali »neuspešno«.

B. Program strokovnega izpita:

1. Sistem in organizacija socialnega varstva

- obseg in oblike izvajanja socialnega varstva
- socialno varstvene storitve (opis storitve, upravičenci, postopek, izvajalci storitve)
- oskrbovalec družinskega člana
- opravljanje dejavnosti socialnega varstva
- pomen in vloga Socialne zbornice Slovenije
- postopki (krajevna pristojnost, odločanje v izvrševanju javnih pooblastil)
- financiranje socialno varstvene dejavnosti
- nadzor
- zbiranje, uporaba in varovanje podatkov
- etična načela v socialnem varstvu

Pravni viri:

- **Zakon o socialnem varstvu (ZSV)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 28
- **Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu** – Uradni list RS, št. 50/14
- **Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev prve socialne pomoči, osebne pomoči, podpore žrtvam kaznivih dejanj in pomoči družini za dom** - Uradni list RS, št. 15/24
- **Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev pomoč družini na domu, socialni servis, institucionalno varstvo in vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji** – Uradni list RS, št. 47/24
- **Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1)** - Uradni list RS, št. 84/23

2. Varstvo družine in otrok ter partnerski odnosi

- zakonska zveza
- partnerska zveza
- rejništvo
- posvojitve
- skrbništvo
- programi za otroke in mladostnike
- vedenjske težave
- nasilje nad otroki
- družina in starševstvo
- starševsko varstvo in družinski prejemki
- obravnava otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami
- obravnava otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami
- namestitev in oskrba v strokovnem centru

Pravni viri:

- **Družinski zakonik (DZ)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 8
- **Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti (ZIRD)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 5
- **Zakon o preprečevanju nasilja v družini (ZPND)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 3
- **Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 7
- **Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju** – Uradni list RS, št. 200/20

3. Materialna ogroženost

- nezaposlenost
- socialna izključenost in strategije zmanjševanja socialne izključenosti
- revščina in brezdomstvo

Pravni viri:

- **Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 20
- **Zakon o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 9
- **Zakon o urejanju trga dela (ZUTD)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 16

4. Invalidsko varstvo

- zaposlitvena rehabilitacija in zaposlovanje invalidov
- zagotavljanje enakih možnosti za invalide
- pravice invalidnih oseb
- pravice gluhih oseb po Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika
- institucionalno varstvo otrok s posebnimi potrebami

Pravni viri:

- **Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 4
- **Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 26 (poglavja: Tretji del: V. poglavje: Invalidska pokojnina (41.-43. člen), VII. poglavje: Pravice iz invalidskega zavarovanja, VIII. poglavje: Pridobitev in odmera pravic iz invalidskega zavarovanja, IX. poglavje: Letni dodatek in dodatek za pomoč in postrežbo (99.-104. člen))
- **Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 8
- **Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 2
- **Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (ZUSZJ)** – Uradni list RS, št. 96/02
- **Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 2
- **Zakon o osebni asistenci (ZOA)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 2
- **Zakon o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 4

5. Kazensko procesno in materialno pravo ter izvrševanje kazenskih sankcij

- mladoletniki v kazenskem postopku
- pomoč obsojencem med in po prestani kazni

Pravni viri:

- **Zakon o kazenskem postopku (ZKP)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 44 (poglavje: XXVII. Postopek proti mladoletnikom)
- **Kazenski zakonik (KZ-1)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 12 (samo 375. člen)
- **Kazenski zakonik (KZ)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 3 (poglavje: VI. Vzgojni ukrepi in kazni za mladoletnike)
- **Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 12 (poglavja: Pomoč obsojencu za socialno vključevanje po odpustu (99. – 104. člen), Odpust obsojencev in pomoč po prestani kazni (109. – 111. člen), Mladoletniški zapor (112. – 118. člen), Vzgojni ukrepi (169. – 200. člen))

6. Nepravdni postopek na področju urejanja osebnih stanj in družinskih razmerij

- postopki za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij

Pravni vir:

- **Zakon o nepravdnem postopku (ZNP-1)** – Uradni list RS, št. 16/19 (X. poglavje Postopki za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij)

7. Vloga nevladnih organizacij na področju socialnega varstva

- humanitarne organizacije (pridobitev statusa, humanitarna dejavnost na področju socialnega varstva, vrste humanitarnih organizacij in njihov namen ter cilji)
- invalidske organizacije (pridobitev statusa, namen in cilji invalidskih organizacij, vloga reprezentativnih invalidskih organizacij)
- značilnosti društev (pomen in vloga, ustanovitev in registracija, organizacija)

Pravni viri:

- **Zakon o humanitarnih organizacijah (ZHO)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 1
- **Zakon o invalidskih organizacijah (ZInvO)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 1
- **Zakon o društvih (ZDru-1)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 4

8. Vloga socialnovarstvenih programov na področju socialnega varstva

- mreža programov socialnega varstva
- izvajanje socialnovarstvenih programov
- sodelovanje z nevladnimi organizacijami
- sofinanciranje socialnovarstvenih programov

Pravni viri:

- **Mreža socialnovarstvenih programov, programov za invalide in programov v podporo družini**
- **Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022–2030 (ReNPSV22–30)**
- **Pravilnik o sofinanciranju socialnovarstvenih programov** – neuradno prečiščeno besedilo št. 3

Navedeni pravni viri so dostopni na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: <https://www.gov.si teme/socialnovarstveni-programi/>

9. Varstvo odraslih

- institucionalno varstvo
- varovana stanovanja
- pomoč na domu
- varstvo oseb s težavami v duševnem zdravju
- mreža izvajalcev programov in storitev za duševno zdravje v okviru javne službe
- postopek sprejema v varovani oddelek socialno varstvenega zavoda
- nadzorovana obravnava (pogoji, koordinator in načrt nadzorovane obravnave)
- obravnava v skupnosti (pogoji, koordinator in načrt obravnave v skupnosti, vloga centra za socialno delo)

Pravni viri:

- **Zakon o socialnem varstvu (ZSV)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 28
- **Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1)** - Uradni list RS, št. 84/23
- **Zakon o duševnem zdravju (ZDZdr)** – neuradno prečiščeno besedilo št. 4
- **Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev pomoč družini na domu, socialni servis, institucionalno varstvo in vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji** – Uradni list RS, št. 47/24

Številka: 1999/2024-SZS/SISS-EK

Kraj in datum: Ljubljana, 7. 8. 2024